

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool

Samenvattende bevindingen en overwegingen

datum	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
22 januari 2015	visitatierapport.
onderwerp	
Accreditatiebesluit	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
(003367)	De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.
bijlagen	
4	De professioneel gerichte bacheloropleiding lager onderwijs wil studenten begeleiden tot authentieke leraren met passie voor de vorming van kinderen. De opleiding concretiseert haar visie in een profilering die steunt op vijf pijlers: de ontwikkeling van een professionele identiteit, waarden-vol onderwijs, talentgericht onderwijs, aandacht voor de ontwikkeling van gedegen expertise en studentgericht onderwijs. De commissie ziet een duidelijk profiel dat verankerd is in de opleidingsspecifieke leerresultaten, in een doorgedreven samenwerking met het werkveld en in het eigenzinnig opgesteld programma waarbij de bachelorproef vervangen wordt door een opzet met drie opleidingsonderdelen om de startbekwaamheid te bewijzen. De commissie waardeert de inzet (opleidingsspecifieke leerresultaten) op het ontwikkelen van actieve, ondernemende leerkrachten lager onderwijs die aanwezig zijn in het maatschappelijk debat en de duidelijke herkenbaarheid van het Artevelde-profiel.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed.

De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs telt 180 studiepunten. Het modeltraject bestaat uit drie fases van elk 60 studiepunten. Deze drie fases worden elk ingedeeld in twee semesters, waardoor het modeltraject bestaat uit zes semesters. Het zogenaamde OLOFeb-traject, waarbij de student start in februari, bedraagt zeven semesters in totaal. De OLOSOVvariant (het traject voor werkstudenten) bedraagt 120 studiepunten gespreid over vier semesters.

Het programma is opgebouwd rond vijf leerlijnen: Professionalisering en profilering, Taal, expressie en communicatie, Inhoudelijke expertise, Leraarschap, Stage. Alle leerlijnen zijn onderling verbonden doordat ze op elkaar voortbouwen of elementen verder uitdiepen. De opleiding hanteert een helder overzicht waarin opleidingsonderdelen doorheen het programma gestructureerd zijn volgens semester en leerlijn. Het onderdeel Professionalisering komt consistent vanaf de eerste tot de derde fase voor. Profilering is

Pagina 2 van 8 gesitueerd in fase drie. Vakinhoudelijke opleidingsonderdelen zijn in de eerste twee fases gegroepeerd. Opleidingsonderdelen binnen de leerlijn Leraarschap nemen toe doorheen de fases. De opleiding bevroegd studenten regelmatig over de studielast. Vooral de opleidingsonderdelen Beeld, Muziek en Frans blijken voor studenten sterk belastend. De combinatie van stage en het aantal contacturen zorgt daarnaast voor enkele pieken in de werkdruk.

De leerlijn Leraarschap bevat didactische en pedagogische opleidingsonderdelen met praktijkelementen verbonden aan een reële context. De leerlijn Stage omvat de beoordeelde praktijkcomponent van de opleiding. De opleiding voldoet in het geheel aan de decretale verplichting van 45 studiepunten praktijkcomponent als preservicetraining. De stage verloopt volgens een concentrisch model. Doorheen de fases worden steeds meer leerresultaten aangesproken. De stage start vanaf de eerste opleidingsfase en wordt steeds langer naar de derde fase toe. De stage valt steeds in de tweede semester. De opdrachten die daarbij horen worden dan ook steeds uitgebreider en complexer. Per stage bespreken de studenten, de stagebegeleider en de stagementor aan welke competenties extra aandacht wordt geschonken, zodat de student een aan zijn/haar persoon aangepast traject kan doormaken.

Opvallend is de keuze van de opleiding om geen bachelorproef in te richten. De combinatie van drie opleidingsonderdelen (Stage 3, Profilering en Professionalisering) zorgt ervoor dat het gehele kader aan competenties die de opleiding vooropstelt aan bod komt. De splitsing in drie onderdelen zorgt er voor dat er per deel breder en dieper ingegaan kan worden op de verscheidene competenties. Onderzoek komt daarbij in verschillende vormen voor: zichzelf en de eigen praktijk onderzoeken, reflecteren over onderwijs, wetenschappelijk gericht onderzoek gebaseerd op vakliteratuur, etc...

Het cursusmateriaal is actueel en het niveau ervan is in orde. De coördinatie van opdrachten en de communicatie naar de studenten zijn nog niet voldoende efficiënt. De opdrachten worden wel als zinvol beschouwd. De opleiding wil via de verschillende werkvormen komen tot integraal leren, waarin alle aspecten van de leeracyclus doorlopen worden. Startend van observatie en reflectie, wordt de leerinhoud geabstraheerd, waarna de student ermee experimenteert en zelf concrete ervaringen opdoet. Binnen bepaalde opleidingsonderdelen gaat er veel aandacht naar werken in kleine groepen. In andere opleidingsonderdelen zijn de groepen daardoor groter en is de keuze aan werkvormen beperkter.

De opleiding wil haar studenten een ruime blik geven en tracht zoveel mogelijk studenten te betrekken bij internationalisering. Enerzijds doet ze dit door het aanbieden van mogelijkheden tot mobiliteit via intensive programmes of buitenlandse stage, anderzijds biedt ze een opleidingsonderdeel aan waarin diversiteit aan bod komt en doet ze dus aan een vorm van internationalisation@home. De opleiding biedt ook aan haar docenten mogelijkheden voor internationale mobiliteit via contacten die ze heeft met buitenlandse instellingen. De initiatieven op het vlak van internationalisering zijn voldoende.

De opleiding beschikt over een toetsbeleid waarmee ze op twee niveaus tracht te toetsen: de bouwstenen van een competentie en de volwaardige competentie in een reële context. Sinds 2012-2013 heeft de opleiding een toetscommissie die systematisch de kwaliteit van de toetsing bewaakt en de docenten ondersteunt. Deze staat nog aan het begin van haar werkzaamheden maar is een waardevol initiatief. De opleiding evalueert

Pagina 3 van 8 competentiegericht, waarbij de beroepscontext bepaalt wat de beoordelingsnormen zijn.

Doorheen de fases evolueert men van enkelvoudig naar geïntegreerd toetsen. De variatie aan toetsing is goed en de vraagstelling is op niveau, valide en betrouwbaar. Transparantie en zorgvuldigheid in stagebeoordeling moet nog meer aandacht krijgen. Studenten krijgen hun resultaten tijdig en kunnen examens inkijken.

De opleiding is onlangs verhuisd naar een nieuwe campus. Deze is aantrekkelijk maar heeft logischerwijs nog niet sterk een eigen identiteit. Er zijn multifunctionele lokalen voorzien met projectiemateriaal en computerapparatuur en er is een praktijkwerkplaats. Er zijn laptops die mobiel gebruikt kunnen worden en twee digitale borden. Enkele vakspecifieke leslokalen zijn voorzien op een andere campus nabij. Er is geen mediatheek aanwezig op de campus. De opleidingsgerelateerde collectie is aanwezig in een mediatheek op een andere campus, met op de eigen campus de mogelijkheid deze via een computer en een medewerker aan het onthaal te raadplegen.

De opleiding trekt meer studenten met een ASO-achtergrond aan dan gemiddeld in Vlaanderen het geval is. Ongeveer 70% komt dan ook uit het ASO tegenover ongeveer 30% uit het TSO. Minder dan 1% komt uit het BSO of het KSO. De opleiding tracht mannelijke studenten meer aan te trekken en te houden door specifieke initiatieven. De opleiding voorziet studie- en trajectbegeleiding van studenten via allerlei coaches en een ombudspersoon.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als voldoende.

Het werkveld is tevreden over de kwaliteit van de afgestudeerden. Uitstroomonderzoek dat de opleiding zelf uitvoerde, toont dat enkele maanden na afstuderen 81% van de afgestudeerden werk gevonden heeft. De meesten starten in vervangingsopdrachten. 40% van de afgestudeerden volgt aansluitend nog bijscholingen of studeert verder. De belangrijkste zorgen van de afgestudeerden zijn moeilijkheden met administratie, zorg en omgaan met ouders.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Arteveldehogeschool.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Arteveldehogeschool. De opleiding wordt aangeboden te Gent zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 22 januari 2015

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Paul Zevenbergen
Bestuurder

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 8 januari 2015 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

Pagina 5 van 8 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Naam instelling	Arteveldehogeschool
Adres instelling	Hoogpoort 15 9000 GENT België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Onderwijzer(es)
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – SWITCH – werktraject (OLOSOV)
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2014- 2015
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs begeleidt autonoom en in het Standaardnederlands leerlingen bij hun leer- en ontwikkelingsproces. Vertrekkende vanuit de beginsituatie van de klasgroep en de individuele leerling en de eindtermen en leerplannen formuleert hij concrete doelstellingen en selecteert hij de passende leerinhouden, leermiddelen, werk- en groeperingsvormen. Hij kiest geschikte differentiatie-, evaluatie- en remediëringmethodes.
2. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat in de klas en op school waarin leerlingen zich kunnen ontplooien en worden voorbereid op maatschappelijke participatie. Hij bevordert emancipatie en speelt gericht in op de diversiteit binnen de leerlingengroep.
3. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs beheerst de leerstof voor Nederlands, Frans, wiskunde, wereldoriëntatie, lichamelijke opvoeding, muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende thema's leren leren, sociale vaardigheden en ICT en vertaalt deze op een kritische manier in leerinhouden- en activiteiten. Hij volgt recente ontwikkelingen op.
4. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs creëert in een complexe context een veilige, stimulerende en werkbare leeromgeving. Hij gaat correct om met administratieve taken en gaat gestructureerd te werk bij time- en klasmanagement.
5. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs stuurt zijn functioneren bij en innoveert aan de hand van een systematische en kritische reflectie op de eigen professionele praktijk vanuit relevante theoretische denkkaders en inzichten uit onderwijsonderzoek.
6. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs benadert ouders/verzorgers als volwaardig partner in het klas- en schoolgebeuren en neemt initiatieven om hen hierbij te betrekken. Hij communiceert doelgroepgericht en in een passend register
7. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs werkt zowel autonoom als teamgericht. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid op voor de realisatie van de gekozen visie en aanpak.
8. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs legt contacten en werkt samen met aanbieders van onderwijsbetrokken initiatieven en andere externe partners.
9. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs neemt deel aan het debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs informeert zich over en denkt kritisch en met een open geest na over actuele thema's en maatschappelijke ontwikkelingen.

Voorzitter:

- Peter Verleg, gewezen voorzitter College van Bestuur Hogeschool Domstad Utrecht;

Leden:

- Marc Lemmens, gewezen (scholengemeenschaps)directeur GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap;
- Greet Vanhaeren, parttime directeur coördinatie en parttime personeels- en innovatieverantwoordelijke in een basisschool;
- Nadine Engels, (onderwijsdeskundige) voorzitter van de vakgroep educatiewetenschappen aan de Vrije Universiteit Brussel;
- Kato Van der Heyden, (student-lid) studeert Bachelor in het onderwijs: Lager onderwijs, Hogeschool Gent.

De commissie werd ondersteund door Wim Hoskens, secretaris.